

XIII. celostátní konference NSZM ČR
Konference se koná pod záštitou Ing. Petra Jana Kalaše, ministra životního prostředí

Dobrá praxe - brána do Evropy
Osvědčené postupy, projekty
a aktivity měst, obcí a regionů

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního
prostředí ČR

esf

Mediální partnerství akce:
týdeník Veřejná správa
a Dotační věstník

6.12.2006 Kdy: 9.30 - 16.00 hod. Místo konání: Kongresové centrum
FLORET, Květnové náměstí 391, 252 43, Praha - Průhonice

- SOUHRNNÁ ZPRÁVA -

Ukázkové příklady projektů a programů ve Zdravých městech, obcích a regionech byly hlavním tématem 13. výroční konference Národní sítě Zdravých měst ČR, která se konala pod záštitou ministra životního prostředí v Praze – Průhonících. Cílem setkání bylo prezentovat inovativní příklady dobré praxe a moderní postupy kvality veřejné správy. Součástí programu bylo ocenění nejúspěšnějších Zdravých měst za rok 2006.

Téměř **140** zástupců měst, obcí a regionů, neziskových organizací, resortů a dalších účastníků se mohlo seznámit s aktuální činností členů Národní sítě Zdravých měst a vyslechnout si zajímavé prezentace příkladů dobré praxe.

Cílem konference bylo představit výstupy projektu „**Síť místních Agend 21**“, **prezentovat konkrétní ukázkové postupy** realizace Projektu Zdravé město a místní Agenda 21 a představit nově vznikající **Databázi DobráPraxe**. Účastníci se mohli rovněž dozvědět o **formách podpory** resortů vnitra a životního prostředí ve vztahu ke zvyšování kvality veřejné správy jako nezbytné podmínce pro udržitelný rozvoj České republiky. Součástí konference bylo také tradiční předání výročních ocenění členům NSZM.

PŘEHLED PREZENTUJÍCÍCH A ŘEŠENÝCH TÉMAT:

Účastníky konference přivítal v prostorách kongresového centra FLORET ředitel Národní sítě Zdravých měst (NSZM) **Petr Švec**.

Úvodní prezentací otevřel program **Jakub Kašpar**, který zastupoval nepřítomného ministra životního prostředí Petra J. Kalaše. Krátce pohovořil o zakotvení programu **místní Agenda 21 (MA21)** na mezinárodní úrovni a seznámil přítomné s realizací tohoto programu v ČR. Zmínil, že byla vytvořena oficiální **sada Kritérií MA21** a vznikla rovněž databáze měst a obcí, které MA21 realizují. „*Program MA21 považujeme za důležitou součást rozvoje místní správy, a to nejen ve vztahu k životnímu prostředí. MŽP proto podporuje tyto aktivity celou řadou finančních nástrojů, ať již z vlastních dotací nebo z fondů EU*“, řekl Jakub Kašpar.

O zvyšování efektivnosti, transparentnosti a novinkách v oblasti veřejné správy v intencích tzv. Smart Administration hovořila zástupkyně **Ministerstva vnitra (MV) Martina Jalovecká**. „*Naším cílem je kvalitní služba občanovi, která bude vykonávána efektivní a hospodárnou veřejnou správou*“, uvedla. „*Zavádíme např. program snižování administrativní zátěže o 20 % do roku 2010 a chceme rovněž zavádět metody řízení kvality do dalších orgánů veřejné správy. Od letošního roku jsme do oceňovaných metod kvality zahrnuli také MA21*“ dodala Jalovecká. Dále vyzdvihla spolupráci s NSZM při uplatňování metod **efektivní veřejné správy** a zmínila rovněž významné **zdroje financí** v letech 2007-13, které mohou být v tomto směru rovněž využity.

Účastníky přivítal také současný předseda NSZM, senátor a starosta Zdravého města Vsetín, **Jiří Čunek**

a omluvil nepřítomného tajemníka města Milana Půčka. Předseda NSZM mimo jiné zdůraznil potřebu síťové spolupráce a sdílení dobré praxe. „*Nemá smysl objevovat již objevené a vyzkoušené, důležité je se poučit od těch, kteří jsou v něčem lepší nežli my, k tomu nám bude hodně pomáhat právě Databáze DobráPraxe. Neméně podstatné je také umět měřit kvalitu naší práce. Bez toho nelze efektivně spravovat veřejné finance, ani dobře rozdělovat dotace městům a obcím*“, řekl Jiří Čunek. Popsal rovněž úzkou **spolupráci Vsetína s MV** v oblasti tzv. benchmarkingu měst a obcí a zmiňoval **síť Zdravých měst** jako jednu z forem, jak zlepšit své vlastní počínání – důvod proč zde být. Dále seznámil přítomné

s informacemi o NSZM a dalšími přínosy členství v této asociaci.

Ředitel NSZM **Petr Švec** představil ve své prezentaci projekt finančně podpořený ze zdrojů Evropského sociálního fondu a MŽP, který měl za úkol rozvíjet **síť MÍSTNÍCH AGEND 21** v podmínkách České republiky, a přispět tak k udržitelnému rozvoji. „*Jde nám o zvyšování kvality života, a to se neobejde bez kvalitní veřejné správy. Zdravé město musí mít také „zdravý“ úřad a efektivně pracující radnici. Mezinárodní program místní Agenda 21 je jednou z cest, jak takového úřadu dosáhnout, a to za přímé účasti veřejnosti*“ nabídl svoji představu Petr Švec. Na závěr doplnil informace o NSZM a uvedl některé **konkrétní výstupy** zmiňovaného projektu – informační systém **DataPlán**, **Databáze DobráPraxe**, **akreditované vzdělávání**, **projektové inkubátory** či **veřejná projednání komunitních plánů** na tzv. Fórech Zdravých měst ad.

Na předchozí prezentaci navázal další člen Kanceláře NSZM **Miroslav Andrt** a seznámil přítomné s informačním systémem NSZM – **DataPlánem**. **DATAPLÁN NSZM**, nástroj pro zlepšení řídicích procesů ve městech, obcích a regionech, slouží jako databázové prostředí, ve kterém lze přehledně pracovat s veškerou strategickou dokumentací jednotlivých měst, obcí a regionů. DataPlán umožňuje např. **provazovat a porovnávat** strategické plány, národní a mezinárodní dokumenty, ale také dílčí koncepce na úrovni měst a obcí. Jednotlivé aktivity, záměry a plány přehledně **propojuje s rozpočty** a tématicky řadí i projektové návrhy. Prezentace byla krátce doplněna P. Švecem o informace z konkrétní pilotní aplikace DataPlánu ve Zdravém městě **VSETÍN**.

Dopolední blok programu uzavřely zástupkyně Zdravého kraje **VYSOČINA**, 1. místopředsdkyně NSZM **Marie Černá** a koordinátorka Zdravého kraje **Dita Tesařová**. Marie Černá v úvodu vyzdvihla význam získávání **zdrojů EU** v období 2007-13 pro rozvoj regionu a zdůraznila úlohu krajů při jejich čerpání. Mapování potřeb pro zaměření projektů by mělo vycházet odspodu, od veřejnosti a mělo by být založeno na širokém konsensu zástupců měst, obcí, mikroregionů a jednotlivých zájmových skupin, aby

odráželo skutečné potřeby a ne přání úředníků. V tomto ohledu ocenila zapojení do NSZM a využití jejich osvědčených postupů a metodiky. Dita Tesařová poté krátce představila projekt **Partnerství pro Vysočinu**, jehož cílem je příprava kraje na čerpání zdrojů EU na základě rozvíjení skutečného partnerského dialogu všech aktivních subjektů v kraji v kvalitě mezinárodního programu místní Agenda 21 a nalezení společné představy o budoucím rozvoji území. Jedním z konkrétních výstupů je např. **zásobník návrhů projektů** (nyní cca 1600), které mohou být využity pro čerpání dotací z EU.

V rámci konference byla předána také **výroční ocenění NSZM**. Zdravé město **CHRUDIM** obdrželo cenu za **propojení metod kvality ve veřejné správě a jeho využití v praxi úřadu** a Zdravé město **ÚSTÍ NAD LABEM** bylo oceněno titulem „**Skokan roku**“ za rychlý a efektivní postup v rámci Projektu Zdravé město a MA21.

V odpolední části vystoupil **Jakub Kašpar** a doplnil svoji úvodní prezentaci o další důležité informace týkající se **finanční a metodické podpory MŽP** pro realizaci programu místní Agenda 21. Rovněž zmínil vybrané projekty podpořené z resortních zdrojů MŽP a operačního programu Rozvoj lidských zdrojů Evropské unie, který je určen zejména pro rozvoj osvěty, poradenství a výchovy v ochraně životního prostředí a udržitelném rozvoji. V uplynulých dvou letech z něj byly podpořeny desítky projektů v celkové výši více než **350 milionů korun**. Dále představil Pracovní skupinu pro MA21, která působí při **Radě vlády pro udržitelný rozvoj** a některé její výstupy. Zdůraznil rovněž sdílení dobré praxe jako prostředek pro šíření osvěty a zkušeností.

Příklady dobré praxe byly obsahem navazující prezentace zástupce Kanceláře NSZM **Antonína Tyma**. Příklady dobré praxe (PDP) přinášejí řadu inovativních, pozoruhodných a praktických řešení nejrůznějších problémů a jejich sdílení šetří veřejné finance, zefektivňuje práci úřadů a dalších institucí a zvyšují jejich image. V další části byla představena **DATABÁZE DOBRÁ PRAXE**, která slouží jako přehledný a uživatelsky přátelský internetový nástroj, který pomáhá jednotlivé příklady shromažďovat, systematicky třídit a poté nabízet zájemcům z řad státní správy a samosprávy, neziskových organizací, soukromému sektoru, ale i jednotlivcům ze zainteresované veřejnosti.

Závěrečný blok programu patřil prezentacím vybraných příkladů dobré praxe Zdravých měst **Ústí nad Labem, Hodonín, Litoměřice a Chrudim**.

Program **Týdny duševního zdraví (TDZ)** v **ÚSTÍ NAD LABEM** představily ve společné prezentaci **Helena Herbštová** za Magistrát města a **Ivana Vlčková** z občanského sdružení FOKUS. Tato akce slouží především k odstraňování bariér mezi handicapovanými a zdravými lidmi a vzájemnému porozumění. TDZ však přinesly také významný posun v kvalitě sociálních služeb. Hlavními akcemi v rámci TDZ jsou Veletrh sociálních služeb, happeningy, prezentace a přednášky. Klíčové pro úspěch projektu je vytrvalost a zapojení důležitých partnerů, včetně města.

Zuzana Domesová, místostarostka města, a architektka města **Ivana Kubrická** společně prezentovaly projekt **bezbariérového HODONÍNA**. Při tak rozsáhlém projektu, jako je vytvoření města bez bariér, je třeba neustálé komunikace všech zainteresovaných stran. Klíčové je zapojení osob s nejrůznějšími postiženími a respektování jejich doporučení. Odstraněním bariéry pro jednoho může totiž vzniknout bariéra jinému. Do projektu byly zapojeny také děti v rámci projektu **Bezpečná cesta do školy**, které mapovaly nebezpečná místa např. pro chodce a významně tak přispěly ke kvalitě celého projektu. Součástí projektu je také **bezbariérová hromadná doprava** včetně nového informačního systému.

Příklad dobré praxe z **LITOMĚŘIC** představil účastníkům vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Litoměřice **Pavel Gryndler**. Unikátní systém využívání **obnovitelných zdrojů energie** (OZE) má v tomto Zdravém městě několik dimenzí. Město finančně podporuje využívání **solární energie** pro ohřev teplé užitkové vody (TUV) využíváním solárních kolektorů a tepelných čerpadel, které je např. umístěno v budově MěÚ. Solární panely se v Litoměřicích používají také např. jako zdroj el. energie pro **parkovací automaty** na Mírovém náměstí. Litoměřice ročně podpoří ze svého rozpočtu instalace ve výši 520 tisíc korun. V blízké budoucnosti chtějí v Litoměřicích více spoléhat na geotermální energii a elektřinu z malých vodních elektráren. Postupný přechod na OZE umožňuje zachovat pozitivní trend v poklesu obsahu oxidu siřičitého v ovzduší a v horizontu 5 až 10 let rovněž snižuje náklady na vytápění a ohřev TUV.

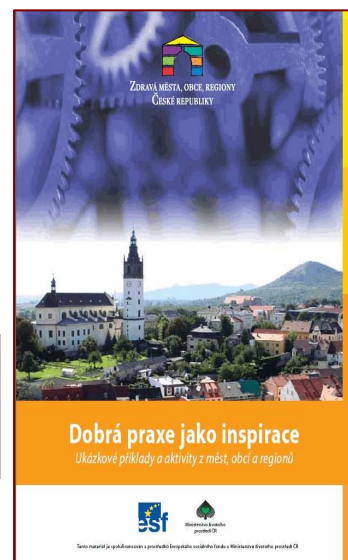
Na závěr konference seznámil přítomné s projekty Zdravých škol místostarosta Zdravého města **CHRUDIM Petr Řezníček**. Mezinárodní program **Škola podporující zdraví** (ŠPZ) rozvíjí odpovědnost k vlastnímu zdraví již u malých školáků. Program, jehož odborným garantem je Státní zdravotní ústav, je založen na respektu k přirozeným potřebám jednotlivce, podpoře komunikace a spolupráce dětí, učitelů, ale i rodičů, města a dalších partnerů. Chrudim byla **jedním z prvních**, kde Zdravé školy a školky vznikly a byla vůbec prvním místem v ČR, kde vznikla Zdravá střední škola. Petr Řezníček zdůraznil význam zapojení co nejširšího počtu partnerů a propojení s Projektem Zdravé město a místní Agenda 21, kde je přirozené vzájemně komunikovat a spolupracovat. Nezbytnou součástí je aktivní podpora ze strany města a získávání grantů a dalších prostředků nejen z městského rozpočtu. Závěrem místostarosta zmínil některé **dílič projekty** realizované ve Zdravých školách, jako jsou prevence zubního kazu, prevence kuřáctví, prevence vadného držení těla, Bezpečná cesta do školy ad.

Na závěr ředitel NSZM poděkoval přítomným za účast na XIII. celostátní konferenci NSZM ČR.

Účastníci konference se k průběhu a obsahu akce vyjádřili prostřednictvím **hodnotících dotazníků** a zhodnotili je jako **přínosnou akci přispívající k výměně zkušeností, kontaktů a příkladů dobré praxe mezi jednotlivými municipalitami**.

V rámci konference byla rovněž představena **nová publikace NSZM „Dobrá praxe jako inspirace – ukázkové příklady z měst, obcí, regionů“**. Brožura stručně popisuje projekt NSZM „Síť místních Agend 21“ jeho postup a hlavní výstupy, výrazně se zaměřuje právě na Databázi DobráPraxe, její popis i popis jednotlivých inspirativních příkladů z praxe dle vybraných oblastí, jako např. veřejná správa, životní prostředí, doprava apod. Publikace je přístupná ke stažení na webových stránkách www.dobrapraxe.cz.

Podrobnější informace k akci včetně všech prezentací, fotodokumentace a dalších informačních materiálů naleznete na webových stránkách <http://www.nszm.cz/konference>.

Děkujeme všem prezentujícím a účastníkům konference „Dobrá praxe – brána do Evropy“.

Akce byla spolufinancována z prostředků Evropského sociálního fondu a Ministerstva životního prostředí ČR.

